

উপসংহার

অধ্যয়নৰ সাৰভাগ :

‘শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ ভাষা আৰু সংস্কৃতি : এটি অধ্যয়ন’ শীৰ্ষক গবেষণা গ্ৰন্থখন প্ৰস্তুত কৰোতে শৰণীয়া-কছাৰী অধ্যুষিত অঞ্চলৰ বিভিন্ন লোকৰ পৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছে তথা সহায় লোৱা হৈছে। ব্যক্তিৰ উপৰিও এই ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন অনুষ্ঠান তথা আন নথি পত্ৰহৰি সহায় কৰিছে। আমাৰ এই অধ্যয়নে প্ৰধানত শৰণীয়া-কছাৰী অধ্যুষিত অঞ্চল বিশেষকৈ ওদালগুৰি, বাঙ্গা, গোৰেশ্বৰ, দৰং আদি অঞ্চলক সামৰি লোৱা হৈছে। শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ ভাষা-সাহিত্য, সংস্কৃতিৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰাৰ লগতে শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ ইতিহাসৰ বিষয়েও আলোকপাত কৰা হৈছে। এক নিৰ্দিষ্ট সীমাবদ্ধতাৰ মাজেৰে গবেষণা গ্ৰন্থখনৰ সামৰণি মাৰিব লগা হোৱা কাৰণে অনিচ্ছা স্বত্ৰেও বহুতো দিশ এৰাই চলিব লগা হৈছে। ইয়াত অঙ্গৰ্ত প্ৰতিটো বিষয়ৰ নিৰ্মোহ বিশ্লেষণ কৰা হৈছে।

গবেষণা গ্ৰন্থনিৰ অৱতৰণিকাত শৰণীয়া-কছাৰী অধ্যুষিত বিভিন্ন জিলা আৰু বিভিন্ন অঞ্চলত থকা শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোকপাত কৰা হৈছে। লগতে গবেষণা গ্ৰন্থনিত কি কি বিষয় অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে, সেই সম্পর্কে উনুকিয়াই দিয়া হৈছে। অৱতৰণিকাৰ শেষৰ ফালে প্ৰদত্ত বিষয়টিৰ অধ্যয়নৰ পৰিসীমা, গবেষণাৰ উদ্দেশ্য আৰু গুৰুত্ব, গবেষণাৰ পদ্ধতি, পূৰ্বৰূপ অধ্যয়নৰ পৰিচয়ৰ লগতে অধ্যয়নৰ প্ৰমেয় উল্লেখ কৰা হৈছে।

গবেষণা গ্ৰন্থনিৰ প্ৰথম অধ্যায়ৰ শিরোনাম হৈছে ‘শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ চমু পৰিচয়’। শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ পৰিচয় দিবলৈ যাঁওতে কিবাত-কছাৰীসকলৰ বিষয়েও চমু আভাস এটি দাঙি ধৰা হৈছে। প্ৰথম অধ্যায়টো কেইবাটাও পৰ্যায়ত বিভক্ত কৰি শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ পৰিচয়, জনসংখ্যা, সমাজ ব্যৱস্থা, সংস্কৃতি আদিৰ বিষয়েও চমুকৈ আলোকপাত কৰা হৈছে।

গবেষণা গ্ৰন্থনিৰ দ্বিতীয় অধ্যায়টি হৈছে ‘শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ কথিত অসমীয়া ভাষাৰ ধ্বনিতত্ত্ব আৰু বাক্যতত্ত্ব’। এই অধ্যায়টিত শৰণীয়া-কছাৰীসকলে কোৱা কথিত অসমীয়া ভাষাটোৰ ধ্বনিতাত্ত্বিক আৰু বাক্যতত্ত্বৰ বিভিন্ন দিশৰ বিষয়ত বিতৎ আলোচনা কৰা হৈছে। স্বৰধনি, স্বৰধনিৰ প্ৰয়োগ, ব্যঞ্জনধনি,

ব্যঙ্গনথনির প্রয়োগ, ব্যঙ্গন সংযুতি আদির বিষয়ত আলোচনা করা হৈছে। আলোচনার অন্তত গম পোরা গ'ল যে শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ কথিত ভাষাটো কামৰূপী ভাষাৰ লগত সাদৃশ্য আছে যদিও ধৰনিসমূহৰ উচ্চাবণৰ ধৰণ সম্পূৰ্ণ সুকীয়া। তদুপৰি কামৰূপী উপভাষাত নথকা বহুত শব্দ তেওঁলোকে কোৱা কথিত ভাষাটোত দেখা যায়। বাক্য গাঁঠনিও সম্পূৰ্ণ সুকীয়া। যিয়ে জনজাতীয় জনগোষ্ঠীটোক এক সুকীয়া পৰিচয় দিছে। অৱশ্যে শিক্ষা-দীক্ষাৰ প্ৰসাৰ তথা যাতায়তৰ সুচল ব্যৱস্থাৰ কাৰণে তথা অন্য ঠাইৰ অনেক মানুহৰ লগত কথাৰ আদান-প্ৰদানৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ ঘৰৱা ভাষাটোলৈও কিছু পৰিবৰ্তন আহিছে। কিছুসংখ্যক লোকে ঘৰৱা ভাষাটোৰ সলনি মান্য অসমীয়া ভাষাই বাহিৰে-ভিতৰে ব্যৱহাৰ কৰে। গৱেষণা গ্ৰন্থনিৰ তৃতীয় অধ্যায়ত ‘শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ কথিত অসমীয়া ভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব আৰু শব্দভাণ্ডাৰৰ বিষয়ে’ আলোচনা কৰা হৈছে। ৰূপতত্ত্বত বিভিন্ন পদৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰাৰ উপৰিও বচন, লিংগ, প্ৰত্যয় আদিৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা হৈছে। শব্দভাণ্ডাৰত তেওঁলোকৰ সমাজত প্ৰচলিত বিভিন্ন বিষয়ৰ লগত জড়িত শব্দৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা হৈছে।

চতুৰ্থ অধ্যায়ত শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ ‘ভৌতিক সংস্কৃতি’ সম্পর্কে আলোচনা কৰা হৈছে। এই অধ্যায়ত শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ লোকস্থাপত্যৰ অন্তর্গত ঘৰ-দুৱাৰ নিৰ্মাণ সম্পৰ্কীয় বিষয় আলোচনা কৰা হৈছে। তদুপৰি তেওঁলোকৰ বিভিন্ন সাজপাৰ, সা-সজুলি, খোৱা-লোৱা, আ-অলংকাৰ, প্ৰসাধন সম্পৰ্কীয় বিভিন্ন দিশৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা হৈছে। পঞ্চম অধ্যায়ত শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ লোক-সাহিত্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে। তেওঁলোকৰ সমাজত প্ৰচলিত বিভিন্ন ধৰণৰ লোকগীত, লোকনৃত্য, সাধুকথা, লোককথা আদিৰ বিস্তৃত আলোচনা আগবঢ়োৱা হৈছে। তেওঁলোকৰ সমাজত প্ৰচলিত মাছমৰীয়া নৃত্য, জাঁকে নৃত্য, চিকাৰ নৃত্য আদি বিভিন্ন নৃত্যই তেওঁলোকৰ সংস্কৃতিৰ কলেবৰ বঢ়াই তুলিছে। সেইদৰে সাঁথৰ, যোজনা-পটন্তৰ আদিয়েও তেওঁলোকৰ লোক সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰি তুলিছে। সেই বিষয়ে এই অধ্যায়টোত বিস্তৃত বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা হৈছে। ‘শৰণীয়া-কছাৰীসকলৰ সামাজিক লোকাচাৰ’ শীৰ্ষক বিষয়টিৰে ষষ্ঠ অধ্যায়টি প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। এই অধ্যায়টোত শৰণীয়া কছাৰীসকলৰ জন্ম, মৃত্যু আৰু বিবাহ সম্পৰ্কীয় বিভিন্ন ৰীতি-নীতি, লোকাচাৰ, পৰম্পৰা আদিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে। সামাজিক প্ৰাণী হিচাপে মানুহে জন্মৰ পৰা মৃত্যুলৈকে যিমান ৰীতি-নীতি পালন কৰি আহিছে সেই সকলোবোৰৰে কিছু আভাস দিব বিচৰা হৈছে। তদুপৰি মহিলাকেন্দ্ৰিক আচৰণ, ধৰ্মীয় আচৰণ, কৃষি ভিত্তিক আচৰণেও এই অধ্যায়টিৰ কলেবৰ বঢ়াইছে। সময়ৰ সোঁতত যে তেওঁলোকৰ সমাজত প্ৰচলিত বহু লোকাচাৰ হেৰাই গৈছে অথবা থকাখিনিৰো কিছু পৰিমাণে পৰিবৰ্তন হৈছে সেয়া তেওঁলোকৰ লোকাচাৰসমূহ বিশ্লেষণ

কৰিলে অনুভৱ কৰিব পাৰি। আধুনিকতাৰ দোহাই দি বহু পৰাম্পৰাগত বিজ্ঞানসমূহত লোকাচাৰ কিছু লোকে মানিবলৈ টান পায়। তথাপিও তাৰ মাজতে তেওঁলোকৰ লোকাচাৰসমূহক জীৱিত কৰি ৰাখিছে এচাম সংস্কৃতিৰান আৰু সচেতন লোকে।

অধ্যয়নৰ অন্তত এটা কথা ক'ব পাৰি যে অসমৰ অন্য জনজাতীয় জনগোষ্ঠীৰ দৰে শৰণীয়া-কছুৰীসকলো অসমৰে এটি অন্যতম জনজাতীয় জনগোষ্ঠী। জনজাতীয় সকলো উপাদানেৰে পুষ্ট শৰণীয়া-কছুৰীসকলৰ কথিত ভাষাত জনজাতীয় সুৰ স্পষ্ট। অৱশ্যে সময়ৰ সোঁতত বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ লগত সংমিশ্ৰণ হৈ তেওঁলোকৰ ভাষা-কৃষ্টিৰ মাজলৈ অনেক পৰিৱৰ্তন আহিছে। তথাপিও তেওঁলোকে নিজস্বতা এৰি দিয়া নাই। যিয়ে শৰণীয়া-কছুৰীসকলক আৰু অধিক উজ্জলাই তুলিছে।

সন্তাৱনীয়তা :

সামগ্ৰিক ভাবে আমাৰ এই গৱেষণা কৰ্মৰ অধ্যয়নৰ দ্বাৰা শৰণীয়া-কছুৰীসকলৰ ঐতিহ্য আৰু ইতিহাস সম্পর্কে অনেক বিষয় উপলব্ধি কৰোৱাত আৰু অধিক সহায়ক হব। শৰণীয়া-কছুৰীসকলৰ ভাষা, সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ বিস্তৃত অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত ভৱিষ্যতে গৱেষকসকলক এই গৱেষণা প্ৰস্তুতিনিয়ে অবিহণা যোগাব পাৰিব। তদুপৰি তেওঁলোকৰ মাজত অধুনালুপ্ত বহুতো লোকাচাৰ, সংস্কৃতি আদিৰ পুনৰুৎস্থাৰ আৰু পুনৰ প্ৰচলন কৰাত এই অধ্যয়নে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াব। অসমত বসবাস কৰা বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ ভাষা-সংস্কৃতি তথা সমাজ ব্যৱস্থাৰ লগত শৰণীয়া কছুৰীসকলৰ সমাজ সংস্কৃতি আৰু ভাষাৰ তুলনামূলক অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰতো এই অধ্যয়নে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াব পাৰিব বুলি ভবাৰ অৱকাশ আছে।

জাতি নিৰ্বিশেষে যে স্থাপত্য আৰু ভাস্কৰ্য শিল্পই এক অতুলনীয় নিৰ্দৰ্শন দাঙি ধৰিব পাৰে তাকো এই অধ্যয়নৰ জৰিয়তে উমান পাৰ পাৰি। সেইদৰে তেওঁলোকৰ মাজত প্ৰচলিত বাস্তোলপিটা গীত, জাকৈ নৃত্য, ভক্তসেৱাত গোৱা বাক্য আৰু সদাচাৰ আৰু আন-আন নৃত্যসমূহক কেনেদৰে বাস্তীয় পৰ্যায়লৈ আগবঢ়াই আনিব পাৰি তাকো এই অধ্যয়নে পথ দেখুৱাব পাৰিব। সময়ৰ সীমাবদ্ধতাৰ কাৰণে এৰাই যোৱা বিভিন্ন বিষয় যেনে খেল -ধেমালিৰ গীত, ফকৰা-যোজনাকে ধৰি অনান্য গীত আদিৰ বিষয়তো পৰৱৰ্তী উৎসাহী গৱেষকে গৱেষণা কৰিব পাৰিব। সেইদৰে অসমৰ প্ৰায়ভাগ জনজাতীয় জনগোষ্ঠীৰ মাজতে লালিলাং বা নাঞ্জেলী নামৰ একশ্ৰেণীৰ যৌনগন্ধী গীতৰ প্ৰচলন আছে। কেৱল সুৰৰ ক্ষেত্ৰত পাৰ্থক্য দেখা যায়। শৰণীয়া সমাজতো লালিলাং গীতৰ প্ৰচলন আছে। য'ত যৌনতাৰ পয়োভৰ আছে। অধিক মাত্ৰাত শ্ৰুতিকুটি শব্দৰ ব্যৱহাৰ থকাৰ কাৰণে আলোচনাৰ আওতালৈ আনিব পৰা নগ'ল। কোনো

উৎসাহী গরেষকে লালিলাং গীতৰ শুভিকটু শব্দৰ ঠাইত অন্য সমাৰ্থক শব্দ দি এই গীতসমূহৰ ওপৰত
গরেষণা কৰিব পাৰে। সেইদৰে শৰণীয়া সমাজত খাদ্য সম্ভাৱৰ ইমান দিশ আছে যে কোনো গরেষকে
অকল শৰণীয়া সমাজৰ খাদ্য সংস্কৃতি সম্পর্কেও গরেষণা কৰিব পাৰে। শৰণীয়া সমাজত প্ৰচলিত লোক
সাহিত্যৰ লগত আন জনজাতিয় সমাজৰ লোক সাহিত্যৰ তুলনামূলক আলোচনা কৰিও গরেষণা কৰ্মত
অগ্রসৰ হ'ব পাৰে। মুঠতে বহুতো দিশত অনাদৃত হৈ ৰোৱা বিভিন্ন বিষয়ৰ ক্ষেত্ৰত গরেষণা বিস্তৃতভাৱে
কৰিব পাৰিব। তদুপৰি তেওঁলোকে কোৱা কথিত ভাষাটোৰ ক্ষেত্ৰতো গরেষণাৰ অনেক সম্ভৱনা আছে।